

CRISIDINER

door Marc Langeveld

Mijn gedachten gaan terug naar vijftien jaar geleden, enkele weken na de val van Lehman, toen een aantal economen, beleggers, bankiers, beleidsmakers, toen hele, nu inmiddels halve politici, wetenschappers, hoogleraren en journalisten besloot elkaar op te zoeken om een antwoord te vinden op de crisis. We deelden een grote nieuwsgierigheid naar elkaars kennis op dit vlak wat vaak uitmondde in een scherp debat. Soms gingen we na een lange avond positief uiteen, maar er waren ook avonden waarbij iedereen depressief vertrok.

Op maandag 13 oktober 2008 kwam ons gezelschap voor het eerst bijeen in de historische Klovenierskamer in De Waag aan de Nieuwmarkt in Amsterdam. Die dag werd de basis gelegd voor het deze maand gelanceerde boek *Het Crisidiner*, waarin alle meningen en oplossingen voor het einde van de crisis worden aangedragen. Pas in de zomer van 2012 kwam er enige rust aan het crisisfront toen Mario Draghi de inmiddels beroemde woorden sprak: *We will do whatever it takes to save the euro. And believe me, it will be enough.* Wij zijn al die jaren elkaar blijven opzoeken, want 5 jaar crisis heeft de wereld behoorlijk op zijn kop gezet en we bewegen vanzelf naar de volgende crisis.

Naast ondergetekende is er aan *Het Crisidiner*boek o.a. meegeschreven door Ewald Engelen (hoogleraar UvA), Bas Jacobs (hoogleraar Erasmus), Wouter Bos (ex-minister van Financiën), Kees Vendrik (Algemene Rekenkamer) Bernard ter Haar (mede-auteur Verdrag van Maastricht), Egbert Kalse (Economie NRC) en vele anderen. Het was altijd debat met het hart op de tong, geen fluwelen achterkamertjespolitiek, maar wel altijd op basis van respect. Een goed voorbeeld van onze felle discussies was de recente column van Wouter Bos in *De Volkskrant* waarin hij met de recente acceleratie van de economische groei het ongelijk van de Keynesianen wilde aantonen. Dit was natuurlijk tegen het zere been van de Keynesianen onder ons en de dag erna volgde de blogreactie van Bas Jacobs waarin Bas het ongelijk van Bos aantoonde.

Tijdens ons publieke debat in De Balie ging het bijna weer mis. Wouter Bos pleitte voor een referendum of Nederland de euro moet houden. Ik vond en vind dit zeer risicovol. Als Angelsaksische beleggers concluderen dat er door een referendum een gereede kans bestaat dat Nederland uit de EMU stapt zal de marktchaos op de beurs kunnen terugkeren met Angelsaksische beleggers die massaal hun kapitaal repatriëren met pijnlijke gevolgen voor onze kapitaalmarktrente, groei, pensioenen en het begrotingstekort. Ik hoop voor u als belegger dat het niet zover komt, ik houd u op de hoogte.

Erik Rietkerk

“IK ZOU NIET ZO GE-INTERESSEERD ZIJN GEWEEST IN DEZE BAAN ALS DE RAAD VAN COMMISSARISSEN HAD GEZEGD DAT IK ALLES MAAR EEN BEETJE MOET LATEN LOPEN ZO-ALS HET NU GAAT”

klein voor de grote jongens. Maar ik ben tegelijkertijd niet naïef. In bepaalde grondstoffenmarkten wordt geprobeerd om de prijzen te beïnvloeden. Speculatie is niet de oorzaak van prijsbewegingen, maar versterkt deze wel.”

6 U heeft onlangs met uw banken afgesproken dat u 250 miljoen euro bij ze kunt lenen en mogelijk nog 30 procent extra. Dat is bijna 200 miljoen euro meer dan nu aan vreemd vermogen in de boeken staat. Spreekt daar ambitie uit?

“Zo moet je dat niet vertalen. We moesten herfinancieren en daarbij was vanuit de banken heel veel interesse. We kregen ook voorwaarden aangeboden die beduidend beter zijn dan we hadden. We hebben, enigszins opportunistisch, de ons geboden kans gepakt om ruim te lenen. Het brengt ons ook in de positie om wensen van klanten nog meer dan vroeger positief te kunnen beantwoorden. Daarnaast betekent het dat we snel kunnen schakelen als zich een kans op een overname voordoet. Ik vind het altijd wel geruststellend om te weten dat je je over het geld even geen zorgen hoeft te maken.”

MEER OVER ACOMO:
VEB.NET/ACOMO

